

อิทธิพลของประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อ
มูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
**The Influence of Operational Efficiency and Management Advantages on
Firm Value of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand**

ประสิทธิ์ รุ่งเรือง¹ และ สุธนา นาคฉาย²

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ²นักวิชาการอิสระ

Prasit Rungruang¹ and Sutana Narkchai²

¹Songkhla Rajabhat University, Thailand, Independent Scholar, Thailand
Corresponding Author, E-mail: prasit.ru@skru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 118 บริษัท โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม และวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารมีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ประโยชน์งานวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า บริษัทต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนา ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารเพื่อนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการให้ดีขึ้น

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการดำเนินงาน; ความได้เปรียบในการบริหาร; มูลค่ากิจการ

Abstracts

The objective for the research was to examine the Influence of operational efficiency and management advantages on firm value of listed companies in the stock exchange of Thailand. The data collection instrument was a questionnaire totallig selected 118 listed companies by a purposive sampling. The statistices for data analysis and hypothesis testing were Pearson correlation coefficient and multiple regression. The results illustrated that operational efficiency and management advantages have an influence on firm value of listed companies on the Stock Exchange of Thailand with 0.05 statistical significance. This research

* วันที่รับบทความ : 3 มกราคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 16 กุมภาพันธ์ 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 18 กุมภาพันธ์ 2566

Received: January 3, 2023; Revised: February 16, 2023; Accepted: February 18, 2023

provided an empirical evidence that improving and deveoping operational efficiency and management advantages leads to better firm value.

Keywords: Operational Efficiency; Advantage in Management; Firm Value

บทนำ

โลกแห่งการแข่งขันไร้พรมแดนทำให้ธุรกิจเกิดใหม่เติบโตขึ้นอย่างมาก การแข่งขันที่ทวีความรุนแรงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลให้การดำเนินธุรกิจต้องตื่นตัวเพื่อให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้สร้างผลกำไรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ บริษัทขนาดใหญ่ต่างพยายามรักษาส่วนแบ่งทางการตลาดและพยายามลดต้นทุนเพื่อให้สามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งและเพิ่มผลกำไรจากการดำเนินงาน ด้วยเหตุนี้บริษัทต่างพยายามปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และสร้างความได้เปรียบในการบริหารนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ประสิทธิภาพการดำเนินงานเป็นกระบวนการของบริษัทในการส่งมอบผลิตภัณฑ์และบริการให้กับลูกค้าในลักษณะที่ประหยัดต้นทุนแต่ยังคงรักษามาตรฐานของคุณภาพสินค้าและบริการไว้ดังเดิมหรือสูงกว่า ทำให้บริษัทสามารถเพิ่มรายได้และเพิ่มมูลค่าของบริษัทได้ (Blackstone, 2010 : 1053–1080) การกระตุ้นประสิทธิภาพขององค์กรมีความสำคัญในภาครัฐและเอกชน เนื่องจากมีความสัมพันธ์โดยตรงกับคุณค่าของกิจการ บริษัทต่างพยายามเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นเพื่อความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ซึ่งมีความได้เปรียบในด้านต้นทุนเนื่องจากกำลังการผลิตที่สูงจะมีอำนาจต่อรองราคาวัตถุดิบได้ต่ำกว่าคู่แข่ง อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะมีต้นทุนที่ต่ำแล้วแต่ยังพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นผู้นำด้านต้นทุนและจัดคู่แข่งรายเล็กอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้เข้าสู่ตลาดหรือแย่งส่วนแบ่งทางการตลาด (Edgeman and Eskildsen, 2014 : 173-187) ด้วยเหตุนี้ บริษัททั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กต่างพยายามลดต้นทุนการผลิตอย่างต่อเนื่อง (เพิ่มประสิทธิภาพภายใน) และสร้างความพึงพอใจและดึงดูดลูกค้า (ประสิทธิภาพภายนอก) เพื่อยกระดับการดำเนินงานให้สูงขึ้นนำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการต่อไป ประสิทธิภาพการดำเนินงานคือการทำสิ่งสำคัญเพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน รวมทั้งสร้างมาตรฐานการทำงานที่ปลอดภัย ความน่าเชื่อถือ คุณภาพผลิตภัณฑ์หรือบริการ ดังนั้น งานวิจัยนี้ ประสิทธิภาพการดำเนินงานหมายถึง กระบวนการของบริษัทในการส่งมอบผลิตภัณฑ์และบริการให้กับลูกค้า ประกอบด้วย ความทันเวลา เพิ่มผลิตภาพ ความพึงพอใจของลูกค้า ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ และความยืดหยุ่นในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพการดำเนินงานจึงมุ่งเน้นไปที่การระบุกลยุทธ์และเทคนิคต่างๆ เพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์หรือบริการภายในเวลาที่กำหนดไว้สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าและ

นำไปสู่การเพิ่มมูลค่ากิจการให้สูงขึ้น การปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจะช่วยยกระดับการดำเนินงานก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ได้แก่ การดำเนินงานที่ปลอดภัย ความน่าเชื่อถือ คุณภาพผลิตภัณฑ์หรือบริการได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้หรือสูงกว่า ซึ่งจะทำให้ลูกค้ายอมรับและเกิดการซื้อซ้ำนำไปสู่การยอมรับและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กิจการ

แนวโน้มของโลกและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงได้บริษัทต่างพยายามสร้างและปรับกลยุทธ์ความได้เปรียบในการบริหารเพื่อเพิ่มมูลค่ากิจการให้เหนือกว่าคู่แข่ง (Cadez, & Guilding, 2012: 484–501) ความได้เปรียบในการบริหารจะช่วยให้บริษัทสามารถปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป การบริการองค์กรจะต้องสามารถวางแผนการใช้ประโยชน์ของแหล่งเงินทุนทั้งภายในและภายนอกเพื่อสร้างมูลค่าให้ผู้มีส่วนได้เสีย ความได้เปรียบในการบริหารเป็นปัจจัยภายในของบริษัทหรือจากผลลัพธ์ของความพยายามในการบริหารงานเพื่อให้เกิดความได้เปรียบนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าของบริษัท (เช่น ความสามารถในการทำกำไร) ความได้เปรียบในการบริหารของบริษัทสามารถวัดได้ทั้งระยะสั้นและระยะยาวด้วยการเปรียบเทียบกับคู่แข่ง ความได้เปรียบในการบริหารถือเป็นสิ่งสำคัญที่บริษัทต้องมีเพื่อการดำเนินธุรกิจให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ความได้เปรียบในการบริหารคือคุณลักษณะที่ช่วยให้บริษัทสามารถเอาชนะคู่แข่งได้ ด้วยการวางแผน การกำกับ การควบคุม และการตัดสินใจ ในงานวิจัยนี้ ความได้เปรียบในการบริหาร หมายถึง ความสามารถเฉพาะตัวของบริษัทในการจัดการกลยุทธ์ที่เหนือกว่าคู่แข่ง โดยใช้เทคนิคและวิธีการจัดการ ด้วยการวางแผน การกำกับ การควบคุม และการตัดสินใจของผู้บริหารเพื่อการปฏิบัติงานขององค์กร กล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นสิ่งที่บริษัททำได้ดีกว่าคู่แข่ง โดยวัดจากกระบวนการจัดการที่เหนือกว่าคู่แข่ง องค์กรขนาดใหญ่พยายามพัฒนากลยุทธ์ เช่น การวางแผน การสั่งการ การควบคุม และการตัดสินใจ เพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจอันนำไปสู่ความได้เปรียบในการบริหารทั้งระยะสั้นและระยะยาวอันจะช่วยสร้างมูลค่ากิจการให้ดียิ่งขึ้น

ระยะเวลาดำเนินงาน เป็นตัวแทนที่แสดงให้เห็นว่ากิจการสามารถดำเนินธุรกิจเป็นระยะเวลานานมีประสบการณ์ที่สูงมีการเรียนรู้ในการสร้างมูลค่ากิจการได้ดีกว่ากิจการที่อยู่ในช่วงเริ่มต้นทำธุรกิจ (Coad, Holm, Krafft & Quatraro (2018 : 1-14) ระยะเวลาดำเนินงานที่มั่นคงและยาวนานแสดงถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานและความอยู่รอดในด้านต่างๆ เช่น การลงทุนใหม่ การเรียนรู้ และการพัฒนา อีกทั้ง กิจการที่สามารถดำรงอยู่ได้นานแสดงถึงความอยู่รอดและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี กิจการที่ไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานมักมีระยะเวลาในการดำเนินงานที่สั้นกว่ากิจการที่ดำเนินงานมาอย่างยาวนาน และขนาดกิจการวัดจากสินทรัพย์รวม แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารต้นทุนให้ต่ำเกิดจากการประหยัดต่อขนาดคำสั่งซื้อในปริมาณมากทำให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำ เนื่องจากมีอำนาจในการต่อรองการซื้อวัตถุดิบปริมาณมากในราคาถูก อีกทั้งยังมีเครื่องจักรที่มีประสิทธิภาพและกำลังการผลิตที่มากกว่ากิจการขนาด

เล็ก สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าขนาดกิจการมีส่วนสำคัญต่อมูลค่าของกิจการ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในอดีตพบว่าระยะเวลาดำเนินงาน ขนาดกิจการ มีความสัมพันธ์กับมูลค่าของกิจการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา อิทธิพลของประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยนี้จะเป็นเครื่องบ่งชี้เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้ให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานและการพัฒนากลยุทธ์ความได้เปรียบในการบริหารอย่างต่อเนื่องเพื่อบรรลุเป้าหมายมูลค่ากิจการตามต้องการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของประสิทธิภาพการดำเนินงานที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษากิจการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ไม่รวมอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการ เนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการซึ่งมีโครงสร้างและแนวปฏิบัติแตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่น ดังนั้นประชากรมีจำนวน 538 บริษัท ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังประชากรทั้งหมด แบบสอบถามตีกลับคืนมาจำนวน 9 ฉบับ เนื่องจากไม่มีผู้รับแบบสอบถามที่ส่งได้สำเร็จจำนวน 529 ฉบับ ได้รับการตอบกลับซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 118 ฉบับ โดยมีอัตราการตอบกลับ 22.30 เปอร์เซ็นต์ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar & Day (2001 : 1) ได้กล่าวว่าอัตราการตอบกลับในงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์อย่างน้อยร้อยละ 20 ถือว่าเป็นจำนวนที่ยอมรับได้ในการเป็นตัวแทนที่ดีเพื่อนำวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามแบบ Check List

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามแบบ Check List

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ความได้เปรียบในการบริหาร และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดตามวิธี (Likert Scale) แบ่งระดับการวัดเป็น 5 ระดับ (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และตอนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้แสดงข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) คือ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข จนมั่นใจว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของตัวแปร

ตัวแปร	ข้อคำถาม	Factor Loading	Alpha Coefficient
ประสิทธิภาพการดำเนินงาน	5	0.520-0.871	0.896
ความได้เปรียบในการบริหาร	4	0.831-0.857	0.920
มูลค่ากิจการ	5	0.780-0.945	0.916

การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ไปทดลอง (Try Out) กับผู้บริหารบริษัทที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 ชุด จากนั้นใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ดังปรากฏในตารางที่ 1 ผลการทดสอบ พบว่า ค่าระดับความน่าเชื่อมีอยู่ระหว่าง 0.896 - 0.920 ซึ่งมีความมากกว่า 0.70 แสดงได้ว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น สามารถนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ การตรวจสอบค่า

น้ำหนักองค์ประกอบเพื่อลดจำนวนข้อคำถามที่มีความสัมพันธ์กัน ผลการทดสอบ พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Loading) อยู่ระหว่าง 0.520 - 0.945 มีค่าสูงกว่า 0.40

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจากประชากรทั้งหมด แบบสอบถามถูกส่งคืนจำนวน 9 ฉบับ แบบสอบถามได้ส่งสำเร็จมีจำนวน 529 ฉบับ และได้รับการตอบกลับจำนวน 124 ฉบับ แบบสอบถามไม่สมบูรณ์จำนวน 5 ฉบับ และแบบสอบถามที่มีค่าผิดปกติ (Outlier) จำนวน 1 ฉบับ ดังนั้น แบบสอบถามที่สมบูรณ์มีจำนวน 118 ฉบับ โดยมีอัตราการตอบกลับ 22.31 เปอร์เซ็นต์ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar & Day (2001 : 1) ได้กล่าวว่าอัตราการตอบกลับในงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์อย่างน้อยร้อยละ 20 ถือว่าเป็นจำนวนที่ยอมรับได้ในการเป็นตัวแทนที่ดีเพื่อนำวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เป็นการศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและทดสอบสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและหาผลของความสัมพันธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ไปพยากรณ์ค่าตัวแปร โดยเขียนตัวแบบสมการถดถอยเชิงพหุได้ดังนี้

$$FIV = \beta_0 + \beta_1 OPE + \beta_2 AOM + \beta_3 FIS + \beta_4 FIA + \varepsilon$$

โดยที่ β = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

ε = ค่าความคลาดเคลื่อน

FIV = มูลค่ากิจการ (Firm Value)

OPE = ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Operational Efficiency)

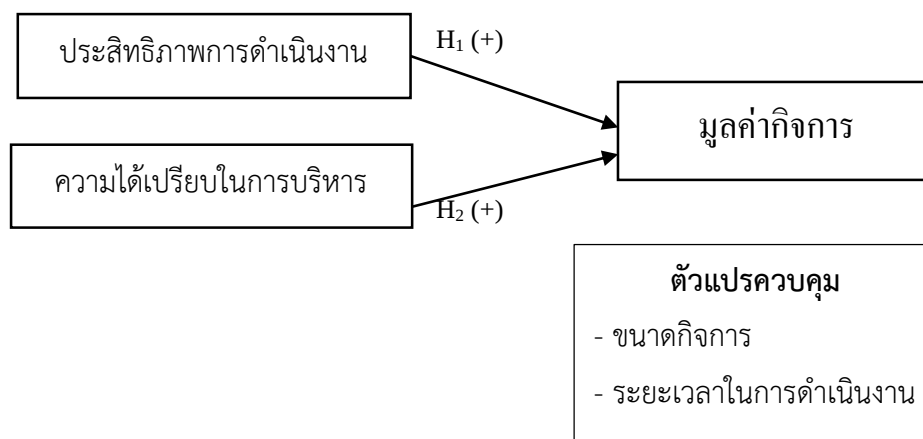
AOM = ความได้เปรียบในการบริหาร (Advantages of Management)

FIS = ขนาดกิจการ (Firm size)

FIA = ระยะเวลาในการดำเนินงาน (Firm age)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

อิทธิพลของประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องอิทธิพลของประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในการศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 538 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์กลับมา จำนวน 118 ฉบับ โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 118 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80.51 มีอายุมากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.75 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.54 มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.02 และดำรงตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี คิดเป็นร้อยละ 57.63 นอกจากนี้ ลักษณะทั่วไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 43.22 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจส่วนใหญ่มากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 86.44 สินทรัพย์รวมของบริษัทส่วนใหญ่ต่ำกว่า 10,000,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.24 และจำนวนพนักงานของบริษัทส่วนใหญ่น้อยกว่า 500 คน คิดเป็นร้อยละ 44.06

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการดำเนินงาน ความได้เปรียบในการบริหาร และมูลค่ากิจการ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลผล
ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวม	4.169	0.515	มาก
ความได้เปรียบในการบริหารโดยรวม	4.139	0.587	มาก
มูลค่ากิจการโดยรวม	4.020	0.660	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.169 อยู่ในระดับมาก ความได้เปรียบในการบริหารโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.139 อยู่ในระดับมาก และมูลค่ากิจการโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.020 อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ตัวแปร	ประสิทธิภาพการดำเนินงาน	ความได้เปรียบในการบริหาร	มูลค่ากิจการ	ขนาดกิจการ	ระยะเวลาในการดำเนินงาน
ประสิทธิภาพการดำเนินงาน	1				
ความได้เปรียบในการบริหาร	.640**	1			
มูลค่ากิจการ	.584**	.397**	1		
ขนาดกิจการ	.010	-.032	.030	1	
ระยะเวลาในการดำเนินงาน	.078	.042	.082	.314**	1

*p<.05, **p<.01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ ตัวแปรควบคุมไม่พบความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัว

แปรที่มีความสัมพันธ์กันมีค่าอยู่ระหว่าง 0.397- 0.640 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ตัวแปรทุกตัวมีค่าต่ำกว่า 0.80 ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 5 ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ของตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (OPE)	0.991	1.009
ความได้เปรียบในการบริหาร (AOM)	0.984	1.016
ขนาดกิจการ (FIS)	0.892	1.121
ระยะเวลาดำเนินงาน (FIA)	0.879	1.138

การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ดังแสดงในตารางที่ 5 การทดสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity Check) โดยการใช้ค่าสถิติ 2 ตัว คือ Tolerance และ ค่า Variance Inflation Factor (VIF) ดังผลการทดสอบในตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ค่า Tolerance ของตัวแปรมีค่าระหว่าง 0.879 - 0.991 มีค่าไม่ใกล้ 0 และเมื่อพิจารณาค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.009 - 1.138 ซึ่งมิต้าน้อยกว่า 10 จึงถือได้ว่าตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบมีความเป็นอิสระต่อกัน ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลค่าสัมประสิทธิ์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (n = 118)

ตัวแปรทำนาย	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t-stat	Sig.
	B	Std. Error			
(Constant)	0.422	0.459		0.920	0.359
OPE (H ₁)	0.502	0.111	0.427	4.529	0.000**
AOM (H ₂)	0.349	0.131	0.251	2.658	0.009**
FIA	0.054	0.138	0.031	0.391	0.696
FIS	0.037	0.095	0.031	0.390	0.697
R = 0.617, R ² = 0.381, Adjusted R ² = 0.359, F = 17.381, Prob. = 0.000					

หมายเหตุ: ** p<0.01, * p<0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (B) พบว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมสามารถทำนายตัวแปรตามสามารถร่วมกันทำนายมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้ร้อยละ 35.90 โดยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ($\beta_1 = 0.502, p < 0.01$) รองลงมา คือ ความได้เปรียบในการบริหาร (AOM) ($\beta_1 = 0.349, p < 0.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตัวแปรควบคุม คือ ขนาดกิจการ และระยะเวลาดำเนินงานไม่มีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 1-2

โดยสามารถเขียนสมการในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$FIV = 0.422 + 0.502(OPE) + 0.349(AOM) + 0.054(FIA) + 0.037(FIS) + \varepsilon$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของประสิทธิภาพการดำเนินงานและความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

ประสิทธิภาพการดำเนินงานมีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากประสิทธิภาพการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ ส่งมอบสินค้าภายในเวลาที่กำหนด ช่วยสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าซึ่งทำให้ช่วยเพิ่มมูลค่ากิจการให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Sheahadeh, Maqableh, Alzoubi, & Abdelhakim (2016 : 1-11) มีการมุ่งเน้นเฉพาะที่ประสิทธิภาพการดำเนินงานมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการผลการดำเนินงาน และสอดคล้องกับ Abd, Aziz, & Fady, (2013 : 577–595) เป้าหมายการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ คือ การออกแบบกลยุทธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่สามารถช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มที่มั่นคง

ความได้เปรียบในการบริหารมีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่า หากบริษัทมีการวางแผน การควบคุม ติดตาม การตัดสินใจ และการประเมินผลเชิงกลยุทธ์ตลอดเวลาทำให้บริษัทสามารถปรับต่อต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีและทำให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการเพิ่มมูลค่ากิจการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ความได้เปรียบในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่ากิจการ กล่าวคือ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการกำหนดทิศทางการดำเนินงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้การดำเนินงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างความได้เปรียบในการบริหารด้วยการกำหนดกลยุทธ์ด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าประสงค์นั้นก็คือการสร้างมูลค่ากิจการต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ตัวแปรควบคุม คือ ขนาดกิจการ และระยะเวลาดำเนินงาน พบว่า ขนาดกิจการ และระยะเวลาดำเนินงานไม่มีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการ แสดงให้เห็นว่า ขนาดกิจการที่ใหญ่ และการดำเนินงานที่ยาวนานไม่มีอิทธิพลต่อมูลค่ากิจการ อย่างไรก็ตาม ขนาดกิจการ และระยะเวลาดำเนินงาน แสดงให้เห็นว่าธุรกิจขนาดใหญ่ที่ดำเนินธุรกิจอยู่รอดจนเป็นระยะเวลายาวนานจะมีความสามารถในการปรับกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์นำไปสู่มูลค่ากิจการที่สูงขึ้น (Coad, Holm, Krafft, & Quatraro, 2018 : 1-14) นอกจากนี้ ขนาดกิจการที่ใหญ่สามารถที่จะปรับตัวต่อการดำเนินงานและสร้างมูลค่ากิจการเนื่องจากมีอำนาจการต่อรองที่สูงทำให้ต้นทุนต่ำกว่าคู่แข่งรายย่อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยสนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน และความได้เปรียบในการบริหารซึ่งเป็นกลไกสำคัญต่อการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่ากิจการอย่างยั่งยืนของบริษัท โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ ซึ่งงานวิจัยนี้สนับสนุนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการนำบริษัทสู่ผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจควรศึกษาผลกระทบของประสิทธิภาพการดำเนินงาน และความได้เปรียบในการบริหารที่มีต่อมูลค่ากิจการของธุรกิจประเภทอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการดำเนินงานของกิจการให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจควรศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงาน และความได้เปรียบในการบริหารกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Aaker, D.A, Kumar, V., & Day, G.S. (2001). *Marketing Research*. 7th ed. John Wiley & Sons New York, NY.
- Abd, R., Aziz, E., & Fady, R. (2013). Business improvement using organisational goals, Riva technique and e-business development stages A case study approach. *Journal of Enterprise Information Management*. 26 (5), 577–595.
- Blackstone, J.H. (2010). Theory of constraints – A status report. *International Journal of Production Research*. 39 (6), 1053–1080.
- Cadez, S., & Guilding, C. (2012). Strategy, strategic management accounting and performance: A configurational analysis. *Industrial Management and Data Systems*. 112 (3), 484–501.

- Coad, A., Holm, J. R., Krafft, J., & Quatraro, F. (2018). Firm age and performance. *Journal of Evolutionary Economics*. 28 (1), 1-14.
- Edgeman R., & Eskildsen J. (2014). Modeling and Assessing Sustainable Enterprise Excellence. *Business Strategy and the Environment*. 23 (3), 173-187.
- Sheahadeh, R., Maqableh, M., Alzoubi, M., & Abdelhakim A. (2016). Review the Operational Excellence Factors of Service Firms: A Literature Review. *European Journal of Business and Management*. 8 (3), 1-11.